

BELEDİYE İŞLETMELERİNİN KAMUOYUNA SUNDUĞU FİNANSAL BİLGİLERİN KAPSAMI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Kerem Sarıoğlu¹

Özet

Tabii oldukları kamu denetim çevresinin yasal sınırları yeterli olarak belirlenmiş olmayan belediye işletmelerinin finansal raporlarının açıklanması, bu şirketlerin sermayelerine kamu kaynakları kullanılarak iştirak edilmesi nedeniyle ayrı bir önem taşımaktadır. Son yıllarda bu şirketlerin ekonomik faaliyetlerinin parasal büyüklüğü, finansal bilgilerinin açıklanmasının gerekli kılacak önemde artmıştır. Belediye İktisadi Teşebbüsleri olarak da adlandırılan belediye işletmelerinin temel özelliği, belediyeden bağımsız bir bütçeye sahip olmaları ve özel hukuk tüzel kişiliğinde kurulmuş olmalarıdır. Bu çalışmada belediye işletmelerinin, internet üzerinden, kamuyu finansal bilgi yönünden ne ölçüde aydınlattığı incelenmiştir. Çalışma kapsamındaki belediye şirketlerinin internet siteleri, belirli tarihlerde ziyaret edilmiştir. Yapılan incelemede şirketlerin internet sitesinde sunulan finansal bilginin kapsamı ve sunum şekline yönelik belirlenen belirli hususların varlığı kontrol edilmiştir. Yapılan inceleme ve uygulanan derecelendirme ölçeği sonucunda, Türkiye’de faaliyet gösteren belediye işletmeleri kamuoyuna finansal bilgi sunma derecelendirmesine göre sıralanmıştır. Kamuoyuna bilgi sunan az sayıdaki işletmenin sundukları bilgilerin kapsamı ve niteliği incelenmiştir.

AN EXAMINATION OF THE SCOPE OF FINANCIAL INFORMATION PRESENTED BY MUNICIPALITY OWNED ENTITIES

Abstract

It is exceptionally important for municipality owned entities, which of legal boundaries of the public monitoring environment are not determined sufficiently, to declare financial reports, because of the fact that resources of the public are invested in their capital. Basic characteristics of municipality owned entities are that they have budgets independent from the municipality and that they are established as legal entities under private law. In this study, it has been examined that in which scale municipality owned entities inform public about their financials over the Internet. The internet sites of the entities are visited on certain dates in the scope of the

---

¹ Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Muhasebe Anabilim Dalı

study. The existence of the certain items in regard with the scope and presentation way of financial information on internet sites of those entities are looked into during this examination. As a result of this examination and application of a grading scale, municipality owned entities are sorted according to the degree of presentation of financial information to public. The scope and qualitative characteristics of financial information presented by a few entity are investigated.

GİRİŞ

Belediye işletmeleri, belediyeler tarafından, farklı türde faaliyet kollarında çalışmak üzere sermayelerine tamamen ya da kısmen iştirak edilmiş sermaye şirketleridirler. Bu şirketler günümüzde, ulaşım, inşaat, gıda, sağlık, spor, madencilik, enerji, yayıncılık vb. pek çok alanda faaliyetlerini özel hukuk kurallarına tabi olarak ve piyasa rekabetine açık bir şekilde sürdürmektedirler.

Türkiye’de belediye şirketleri, idari ve finansal olarak, yasal sınırları yeterli olarak belirlenmiş bir kamu denetimine tabi değildirler. Bu durumun temel nedeni belediye iştiraklerinin özel hukuk hükümlerine tabi olmalarıdır. Bu tür şirketlerin kamu adına, sınırları ve kapsamı net olarak belirtilmemiş şekilde dolaylı olarak denetlenmektedirler. Belediye Şirketlerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’na tabi olması, Başbakanlık müfettişlerinin yerel kamu şirketlerini idari ve mali yönden denetleme yetkisine sahip olması, Maliye Bakanlığı müfettişlerinin belediye şirketlerinin hesap ve işlemlerinin denetim yetkisine sahip olması, şikayet, basında yer alan haberler veya kamudan gelen talep üzerine Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müfettişleri tarafından da denetimlerin zaman zaman gerçekleştirilmesi söz konusudur. Ancak bu sayılan kurumlar ve denetim şekilleri süreklilik arz eden bir kontrolün varlığını göstermemektedir. Görüldüğü gibi belediye şirketlerinin finansal yönden denetiminde parçalı ve dağınık bir yapı söz konusudur. (Demirkaya, 2010:432)

Belediye işletmelerinin finansal raporlarının açıklanması, bu şirketlerin sermayelerine kamu kaynakları kullanılarak iştirak edilmesi nedeniyle ayrı bir önem taşımaktadır. Bu şirketlerin ekonomik faaliyetlerinin parasal büyüklüğü, finansal bilgilerinin açıklanmasının önemini artırmaktadır. 2017 yılının Ocak ayında Hazine Müsteşarlığı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından 2014 ve 2015 verileri ile hazırlanan bir rapora göre, Türkiye’deki Büyükşehir Belediyelerinin iştiraki durumundaki 142 şirketin 2015 yılı net satışlar toplamı 15 milyar TL’den fazladır.²

Belediye iştiraki şirketlerin finansal tablolarının bağımsız denetime tabi tutularak kamuoyunun bilgisine sunulmasının getireceği faydalardan biri, bu kuruluşların gerçekleştirecekleri yatırımlar için ihtiyaç duydukları finansmanı farklı sermaye piyasası araçlarını da kullanarak sağlamaktır. (Yıldırım ve Ayriçay, 2007: 23)

---

² “Büyükşehir Belediyeleri Şirketlerinin 2014 ve 2015 Yılı Verileri”, Hazine Müsteşarlığı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, Ocak 2017

Mevcut yasal düzenlemeler kapsamında, bu işletmelerin belediye iştiraki olma vasıfları, finansal tabloların kamuoyuna açıklanması, bağımsız denetimden geçme gibi yükümlülükler getirmemektedir. Araştırma sonuçlarından da görüleceği üzere, bazı belediye şirketleri, farklı düzenleyici otoritelere tabi faaliyetlerde bulunmaları nedeniyle finansal bilgilerini kamuoyuna internet aracılığı ile sunmaktadırlar. Bir bölüm işletme ise herhangi bir yasal zorunluluğa bağlı olmaksızın, gönüllü olarak finansal tablolarını internet üzerinden açıklamışlardır.

Bu makalenin amacı, Türkiye’de belediyeler tarafından sermaye şirketi statüsünde kurulmuş işletmelerin, kamuyu finansal bilgileri konusunda ne derecede bilgilendirdiğinin tespitidir. Geçmişte benzeri Kamu İktisadi Teşebbüsleri için yapılmış olan bir araştırmada kullanılan bir derecelendirme ölçeğiyle, Türkiye’deki belediye şirketlerinin internet siteleri üzerinden bir değerlendirme yaparak, bu şirketlerin faaliyetlerinin finansal sonuçları ve finansal durumları hakkında ne derece kamuyu aydınlattıkları üzerinde bir tespitte bulunmaktır. Bunlar dışında bağımsız denetim raporunun açıklanması, finansal tabloların özet ya da ayrıntılı sunulup sunulmadığı, açıklayıcı dipnotların, faaliyet raporunun internet sitelerinden yayınlanıp yayınlanmadığı da araştırma kapsamında incelenmiştir.

1. Belediye Şirketleri

Ülkemizde belediye şirketlerinin yasal dayanağını 6102 sayılı Yeni Türk Ticaret Kanunu’nun, Tüzel Kişiler başlığı altındaki 16. Maddesi ile, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu’nun 26. Maddesi oluşturmaktadır.

Büyükşehir Belediye Kanunu’nun bu maddesi aşağıdaki gibidir:

“Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir. Genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabilirler. Büyükşehir belediyesi, kendine ait büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının %50’sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50’sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir.”

2014 yılındaki yerel seçimler öncesi büyükşehir belediyeleri kanunu kapsamında yapılan yasal düzenlemelerle yeni eklenenlerle birlikte büyükşehir belediyelerinin sayısı otuza ulaşmıştır. (Bakınız Ek-1 liste)

Türkiye’de 5216 sayılı kanunun tanımış olduğu yetki ile kurulmuş olan belediye şirketlerinin sayısı ise bu makaledeki araştırmanın gerçekleştirildiği tarih itibariyle 175 adettir. Bu sayı Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’na bağlı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü tarafından 2017 yılının Ocak ayında yayımlanan “Büyükşehir Belediyeleri Şirketlerinin 2014 ve 2015 yılı verileri raporuna göre 154 tür. Büyükşehir belediyelerinin resmi internet sitelerindeki bağlantılar yoluyla aşağıdaki bölümlerde açıklanan araştırma kapsamında toplam 175 belediye işletmesi bulunduğu tespit edilmiştir. (Ek – 2)

Kimi kaynaklarda Belediye İktisadi Teşebbüsleri (BİT) olarak da adlandırılan belediye işletmelerinin temel özelliği, belediyeden bağımsız bir bütçeye sahip olmaları ve özel hukuk tüzel kişiliğinde kurulmuş olmalarıdır. (Özdemir, 2011:62)

2. Belediye İşletmelerinin kamuoyuna sunduğu finansal bilgilerin kapsamı üzerine bir araştırma

2.1. Araştırma Problemi

Bu çalışma tanımlayıcı bir araştırmadır. Cevaplanmak istenen araştırma problemi, belediye işletmelerinin, internet üzerinden, kamuyu finansal bilgi yönünden ne ölçüde aydınlattığının belirlenmesidir.

2.2. Araştırmanın Kapsamı

Araştırma kapsamı, sadece büyükşehir belediyelerinin iştirakleri ile sınırlandırılmıştır. Büyükşehir belediyesi özelliği taşımayan diğer belediyelere ait işletmeler kapsam dışında bırakılmıştır. Araştırmanın kapsamında incelenen belediye iştirakleri sadece sermaye şirketi statüsünde kurulmuş şirketlerdir. Bunun dışında herhangi bir sermaye şirketi çatısı altında olmaksızın, kamu hizmetlerini doğrudan bir büyükşehir belediye başkanlığına bağlı olarak yürüten birimler kapsam dışında bırakılmıştır.

2.3.Daha Önce Yapılmış Benzer Çalışmalar

İnternet sayfalarında yayınlanacak finansal bilgilerin ne olması gerektiği ile ilgili, daha önce 2002 ve 2006 yıllarında Türkiye’de gerçekleştirilmiş olan iki ayrı çalışma örnek alınmıştır. Bunlardan ilki “Devlet İşletmelerinde Faaliyet Raporu Uygulaması ve Kamuyu Aydınlatma” başlıklı bildiridir. (Burgazlıoğlu ve Yücel, 2002: 281) İkinci çalışma ise “Devlet İşletmelerinde Finansal Bilgilerin Açıklanmasında İnternet Kullanımı” başlığı ile yayımlanan bir makaledir. (Sarioğlu, 2006:28)

Bu iki çalışma da tanımlayıcı nitelikte çalışmadır. 2002 yılındaki çalışmada kamu iktisadi teşebbüslerine ait faaliyet raporları posta yoluyla talep edilerek, talebe cevap veren kuruluşların faaliyet raporlarında sunulan finansal bilginin kapsamı incelenmiştir. Aynı çalışmada, posta yolu ile bilgileri istenen işletmelerin, internet sitelerinin var olup olmadığı ve buradan sunulan finansal bilgilerin kapsamı da araştırılmıştır.

Bundan dört yıl sonra yayımlanan ikinci çalışmada ise, geçen süre zarfında internetin finansal bilgi sunumunda daha yaygın olarak kullanılır hale gelmesi dikkate alınarak, birinci çalışma kapsamındaki devlet işletmelerinin internet üzerinden finansal bilgi yayınlayıp yayınlamadığı, yayınlanan finansal bilgilerinin kapsamı araştırılmıştır. Bu çalışmada ilk çalışmadan farklı olarak geliştirilen bir derecelendirme ölçeği ile finansal bilgi sunan kamu iktisadi teşebbüsleri derecelendirilmiş ve derecelendirme sonucunda göre en yüksek puan alandan başlayacak şekilde sıralama yapılmıştır.

Yapılan literatür taramasında, Türkiye’de belediye iştiraki ya da devlet iktisadi teşebbüslerinin finansal bilgilerinin açıklanması ile ilgili yukarıda sayılanlar dışında bir çalışmaya rastlanmamıştır.

2.4. Araştırma Yöntemi

İnternet ortamında kamuoyuna sunulan bilgilerin kapsamının sürekli olarak değişmesi nedeniyle, belediye şirketlerinin internet sitelerinin hangi tarihler arasında incelendiği, araştırmanın güvenilirliği açısından önemlidir. Çalışma kapsamındaki belediye şirketlerinin internet siteleri, 29,30 ve 31 Mayıs 2017 tarihlerinde mesai saatlerinde, bağlı oldukları büyükşehir belediye adlarının alfabetik sırası ile ziyaret edilmiştir.

Belediye şirketlerinin finansal bilgi yönünde kamuyu aydınlatmada aşağıdaki rapor ve sunum şekillerini kullanabileceği belirlenmiştir. Yapılan incelemede sunulan finansal bilginin kapsamı ve sunum şekline yönelik belirlenen bu hususların varlığı kontrol edilmiştir. Kontrol edilecek her bir hususun varlığı durumunda, derecelendirme ölçeği, her bir döneme ayrı ayrı uygulanmak üzere aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Finansal Bilgi	Sunulan Her Bir Dönem İçin
TMS'ye Göre Sunum	1
Özet Gelir Tablosu	1
Özet Bilanço	1
Ayrıntılı Gelir Tablosu	1
Ayrıntılı Bilanço	1
Nakit Akış Tablosu	1
Özkaynak Değişim Tablosu	1
Gelir Tablosu Dipnotları	1
Bilanço Dipnotları	1
Bağımsız Denetim Raporu	1
Muhasebe Politikaları	1
Faaliyet Raporu	3
Toplam Puan	14

Yukarıdaki derecelendirme ölçeğinin uygulanmasında, her belediye işletmesine, geriye dönük en fazla üç yıllık dönem için sayılan hususların varlığı durumunda puan verilmiştir. Buna göre 31.12.2016, 31.12.2015 ve 31.12.2014 tarihli ve bu tarihlerde sona eren dönemlere ait finansal tablolar ve derecelendirme ölçeğindeki diğer hususların varlığı durumunda puanlama yapılmıştır.

Yukarıda sayılan dönemlerde hiçbir finansal bilgi açıklamamasına rağmen, bundan önceki dönemlere ait (örneğin 2013 veya 2012) finansal bilgilerini internet ortamında sunmaya devam eden belediye iştiraki işletmeler bu sunumlarından ötürü derecelendirmeye tabi tutulmamıştır.

2.5.Araştırma Bulguları

29,30 ve 31 Mayıs 2017 tarihlerinde yapılan incelemede 175 belediye iştirakinin, 37'sinin internet sitesinin bulunmadığı, 9'unun ise bağlı buldukları belediye internet sitelerinde oluşturulmuş bağlantılarının çalışmadığı tespit edilmiştir. 129 belediye iştirakinin ise çalışır vaziyette internet sitesi mevcuttur.

Yapılan inceleme sonucunda, incelemenin yapıldığı tarih aralığında, derecelendirme ölçeğinde listelenen unsurlardan en az birini internet ortamında sunan belediye işletmesi sayısının 33 olduğu tespit edilmiştir. Bu rakam araştırma kapsamında incelenen 175 belediye işletmesinin %18,85'ine tekabül etmektedir. Bu bulgu, Türkiye'deki belediye işletmelerinin %81,15 oranında bir bölümünün internet üzerinden hiçbir finansal bilgi sunmadığı anlamına gelmektedir.

İnceleme kapsamında finansal bilgi sunduğu belirlenenlerden hiç biri, son üç döneme ait (2016, 2015 ve 2014) ve derecelendirme ölçeğindeki listedeki unsurların tamamını birden internet ortamında sunmamaktadır. Böyle bir durumda verilebilecek toplam puan 42 dir. Finansal bilgi sunma yönünden aldığı derece itibariyle bu puana en çok yaklaşan belediye iştiraki Kayseri Elektrik Perakende Satış A.Ş. dir. Bu şirketin inceleme kapsamındaki diğer şirketlere kıyasla daha fazla finansal bilgiyi sunmuş olmasında, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından alınan 3/3/2015 tarihinde alınan ve 18/3/2015 tarihinde tarih ve 29299 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan kurul kararının etkisi olduğu düşünülebilir. Buna göre, enerji piyasasında faaliyet gösteren elektrik üretim, dağıtım veya tedarik lisanslarından herhangi birine sahip olan şirketlerin finansal tablolarının bağımsız denetimden geçirilmesi mecburidir. Bu düzenleme tek başına finansal tabloların internet sitesinde yayımlanmasını gerektirmese de, düzenlemeye tabi şirketlerin denetlenmiş finansal tablolarını EPDK'ya sunma mecburiyeti, internet sitelerinde de ilan etmeleri üzerinde etkili olmuş olabilir.

Bağımsız denetim raporları, finansal tabloların ait oldukları tarih ve dönemlere ilişkin sundukları finansal bilginin, şirketin mali durumunu ve mali durumundaki değişimleri gerçeğe uygun ve güvenilir şekilde sunulmuş olduğu konusunda makul güvence sağlamaktadır. (Johnstone, Gramling, Rittenberg, 2014:7)

İncelenen belediye iştiraki şirketlerden sadece 7'si inceleme kapsamındaki dönemlerden en az birine ait bağımsız denetim raporlarını internet sitesinde sunmaktadırlar. Bunlardan 3'ü inceleme kapsamındaki tüm dönemler için bağımsız denetim raporunu sunmuştur. Bu iştiraklerden ikisi enerji sektöründe, diğeri gıda sektöründe faaliyet göstermektedir. Buna göre, derecelendirilen unsurlardan en az birine sahip olan 33 belediye iştirakinin %79'u sundukları finansal tablolara ilişkin bağımsız denetim raporu yayınlamamaktadırlar. (Ek-4)

İnternet sitelerinden finansal tablolarını şeklen TMS'ye göre sunan şirket sayısı 6 dır. Bunlardan 4'ü her üç döneme ait, 2'si ise 2016 ve 2015 dönemlerine ait finansal tablolarını TMS'ye göre sunmuştur. Finansal tablolarını şeklen TMS'ye uygun sunduğu halde, TMS'nin gerektirdiği muhasebe politikaları ile ilgili açıklamaları ve finansal tablo dipnotlarını sunan işletme sayısı 2'dir. Bu iştiraklerden biri enerji sektöründe, diğeri ise gıda sektöründe faaliyet göstermektedir. (Ek-4)

Finansal tabloların özet ya da ayrıntılı olarak sunumu ile ilgili yapılan incelemede finansal tablo sunan işletmelerden 27'si hem özet hem ayrıntılı finansal tablolarını sunarken, 6'sı sadece özet tabloları sunmakla yetinmiştir. (Ek-4)

Belediye iştiraki işletmelerden 14'ü faaliyet raporlarını internet ortamında yayımlamaktadırlar. Bunlardan üçü her üç döneme ait faaliyet raporu yayımlamış olmasına rağmen, herhangi bir finansal tablo sunmamıştır. Faaliyet raporlarını inceleme kapsamındaki her üç dönem için de açıklayan iştirak sayısı 3'tür. (Ek-4)

İştirak sahibi büyükşehir belediyeleri arasında bir karşılaştırma yapıldığında 30 büyükşehir belediyesinden 8'inin en az bir iştirakinin internet sitesinden finansal bilgi sunduğu tespit edilmiştir. Bunlardan, herhangi bir finansal bilgi açıklayan iştiraklerinin sayısı, toplam iştirak ettiği şirket sayısına oranı en yüksek olan büyükşehir belediyesinin İstanbul Büyükşehir Belediyesi olduğu görülmektedir.

Aşağıdaki tabloda en az bir iştiraki finansal bilgi açıklayan büyükşehir belediyelerinin listesi ve iştirak sayısına göre finansal bilgi açıklama oranı görülebilir:

Tablo 1: İştirakleri Finansal Bilgi Açıklayan Büyükşehir Belediyelerinin Listesi

Sıra	Büyükşehir Belediye İsmi	İncelenen İştirak Sayısı	Finansal Bilgi Açıklayan İştirak Sayısı	Oran
1	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	28	23	82,1%
2	Kayseri Büyükşehir Belediyesi	11	4	36,4%
3	Adana Büyükşehir Belediyesi	5	1	20,0%
4	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	8	1	12,5%
5	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	8	1	12,5%
6	Bursa Büyükşehir Belediyesi	9	1	11,1%
7	İzmir Büyükşehir Belediyesi	11	1	9,1%

8	Ankara Büyükşehir Belediyesi	14	1	7,1%
---	------------------------------	----	---	------

Büyükşehir belediyelerinin, iştiraklerinin açıkladıkları finansal bilginin kapsamının genişliğine göre sıralaması yapıldığında, Kayseri Büyükşehir Belediyesi'nin her bir iştiraki başına ortalama puanının en yüksek belediye olduğu belirlenmiştir. Finansal bilgi açıklayan en fazla sayıda iştirake sahip İstanbul Büyükşehir Belediyesi bu sıralamada Kayseri Belediyesi'ni takip etmektedir. Tablo 2'de iştirakleri finansal bilgi açıklayan büyükşehir belediyelerinin listesi ve iştirak başına finansal bilginin kamuoyuna açıklanması ile ilgili ortalama puanları görülebilir.

**Tablo 2: İştirak Başına Finansal Bilgi Açıklama Derecesine Göre
Büyükşehir Belediyelerinin Sıralaması**

Sıra	Büyükşehir Belediye İsmi	İncelenen İştirak Sayısı	Toplam Puan	İştirak Başına Ortalama Puan
1	Kayseri Büyükşehir Belediyesi	11	84	7,64
2	İstanbul Büyükşehir Belediyesi	28	185	6,61
3	Bursa Büyükşehir Belediyesi	9	24	2,67
4	Adana Büyükşehir Belediyesi	5	12	2,40
5	Kocaeli Büyükşehir Belediyesi	8	15	1,88
6	Gaziantep Büyükşehir Belediyesi	8	8	1,00
7	Ankara Büyükşehir Belediyesi	14	10	0,71
8	İzmir Büyükşehir Belediyesi	11	3	0,27

Tablo 3: Finansal Bilgi Açıklayan İştiraklerin Sektörlere Dağılımı

Sektör	İştirak Sayısı
Hizmet	9
İnşaat	6
Enerji	5
Ulaştırma	5
Alt Yapı Hizmetleri	3
Gıda	2
Geri Dönüşüm	1
Haberleşme	1
Finans ve Öd. Sist.	1

Finansal bilgi açıklayan büyükşehir belediye iştiraklerinin sektörlere dağılımı, derecelendirmede en yüksek puan alan belediye iştirakinden başlayarak sıralanmış şekilde Ek-3'te görülebilir. Yapılan incelemeye göre herhangi bir finansal bilgi açıklayan 33 belediye iştirakinin sektörlere dağılımı Tablo 3'teki gibidir.

Sunulan finansal bilgilerin niteliğine ilişkin yapılan incelemede, finansal bilgi sunan 33 belediye iştirakinin, sundukları finansal tabloların genellikle bilanço ve gelir tablosu ile sınırlı olduğu belirlenmiştir. Bu işletmelerden 4'ü bilanço ve gelir tablosu yanında Nakit Akış Tablosu ve Özkaynak Değişim Tablolarını'da yayınlamaktadırlar. Söz konusu işletmeler, yapılan derecelendirmede ilk dört sırada yer alan ve finansal tablolarını TMS'ye göre sunan işletmelerdir.

SONUÇ

Büyükşehir belediyelerinin iştiraki konumundaki işletmelerin faaliyetlerinin yarattığı ekonomik büyüklük ve kamu iştiraki nitelikleri, serbestçe borçlanma kabiliyetine sahip bağımsız birer ekonomik birim olmaları, bu işletmelerin faaliyetleri ile ilgili finansal bilginin kamuoyunun bilgisine sunulması ile kuralların tartışılmasını gerekli kılmaktadır.

Türkiye’de büyükşehir belediyelerinin iştiraki olarak faaliyet gösteren 175 sermaye büyük bölümüne ait finansal bilgilere internet üzerinden erişilmesi mümkün değildir.

Bu makalenin yazıldığı tarihte, belediye iştiraki şirketlerin finansal bilgilerinin kamuoyuna sunulması ile ilgili herhangi bir yasal düzenleme mevcut değildir. Bu çalışma kapsamında incelenen işletmeler arasında buldukları sektöre özel yasal düzenlemeler nedeniyle bağımsız denetime tabi olan bazı işletmeler dışında gönüllü olarak finansal bilgi sunan işletmeler bulunmaktadır.

Bağımsız denetimden geçmiş finansal tabloların açıklanması, kamu hizmetinde şeffaflığın bir gereğidir. Bu nedenle belediye iştiraklerinin finansal raporlarının bağımsız denetimi ve açıklanması ile ilgili gerekli düzenlemelerin yapılması, kamu kaynaklarının kullanımında etkinliğin artışına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Burgazlıoğlu, Ertuđrul ve Yücel, Göksel (2002) “Devlet İşletmelerinde Faaliyet Raporu Uygulaması ve Kamuyu Aydınlatma”, Türkiye XXI. Muhasebe Eğitimi Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Muğla, s. 279 - 290

Demirkaya, Yüksel (2010) “Avrupa Birliđi’nin Yerel Kamu Şirketleri Stratejisi: Türkiye’de Hukuki Yapı ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Uygulamaları” Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 7 Sayı: 13, s. 420-444

Hazine Müsteşarlığı Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (Ocak 2017) “Büyükşehir Belediyeleri Şirketlerinin 2014 ve 2015 Yılı Verileri”

Johnstone Karla M., Gramling Audrey A., ve Rittenberg Larry E., (2014) “Auditing A Risk Based Approach to Conducting A Quality Audit”, Ninth Edition, South Western Cengage Learning

Özdemir, Gürbüz (2011) “Belediye İktisadi Teşebbüsleri’nin Kuruluş Amacı, Hukuki Dayanakları Ve Güncel Durum” Selçuk üniversitesi İİBF sosyal ekonomik araştırmalar dergisi, 2011 sayı 22: s. 59 - 84

Sarioğlu, Kerem (2006) “Devlet İşletmelerinin Finansal Bilgilerinin Açıklanmasında İnternet Kullanımı”, MÖDAV Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, Cilt 8 – Sayı: 2, s. 23 - 38

Yıldırım, Uđur ve Ayırçay, Yücel (2017) “Belediyelerin Finansman Sorununun Çözümünde Sermaye Piyasalarının Rolü”, Çağdaş ve Yerel Yönetimler Dergisi, Cilt 16, Sayı 2, s. 21 - 44

EK 1 : Büyükşehir Belediyelerinin Listesi

1. Adana Büyükşehir Belediyesi
2. Ankara Büyükşehir Belediyesi
3. Antalya Büyükşehir Belediyesi
4. Aydın Büyükşehir Belediyesi
5. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi
6. Bursa Büyükşehir Belediyesi
7. Denizli Büyükşehir Belediyesi
8. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi
9. Erzurum Büyükşehir Belediyesi
10. Eskişehir Büyükşehir Belediyesi
11. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi
12. Hatay Büyükşehir Belediyesi
13. İstanbul Büyükşehir Belediyesi
14. İzmir Büyükşehir Belediyesi
15. Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi
16. Kayseri Büyükşehir Belediyesi
17. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
18. Konya Büyükşehir Belediyesi
19. Malatya Büyükşehir Belediyesi
20. Manisa Büyükşehir Belediyesi
21. Mardin Büyükşehir Belediyesi
22. Mersin Büyükşehir Belediyesi
23. Muğla Büyükşehir Belediyesi
24. Ordu Büyükşehir Belediyesi
25. Sakarya Büyükşehir Belediyesi
26. Samsun Büyükşehir Belediyesi
27. Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi
28. Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi
29. Trabzon Büyükşehir Belediyesi
30. Van Büyükşehir Belediyesi

EK 2 : Büyükşehir Belediye İşletmelerinin Listesi

	İŞTİRAKİN ÜNVANI
1	YENİ ADANA İMAR İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ
2	ALTIN KOZA KÜLTÜR SANAT VE TURİZM HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ
3	BELDETAŞ BELDE SAĞLIK SAN. VE TİC. AŞ.
4	ADANA ULAŞIM ORGANİZASYON A.Ş.
5	ÇUKUROVA FUARCILIK A.Ş.
6	ANFA ANKARA ALTINPARK İŞLETMELERİ LTD. ŞTİ.
7	ANFA GÜVENLİK HİZMETLERİ VE SİSTEMLERİ LTD. ŞTİ.
8	ANKET KÜLTÜR VE TURİZM ETKİNLİKLERİ TEKSTİL TEMİZLİK ORGANİZASYON HİZMETLERİ RESTORASYON VE İNŞAAT TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
9	BELKA ANKARA KATI ATIKLARI AYIKLAMA ENERJİ DEĞERLEME BİLG. İNŞ.NAK.VE TAAHHÜT YEMEK SAN. VE TİC. A.Ş.
10	BELKO ANKARA KÖMÜR ASFALT ENERJİ İNŞ.SAN.TİC.LTD.ŞTİ
11	BELPLAS ANKARA TERMOPLASTİK VE BAKIM ONARIM HİZMETLERİ A.Ş.
12	BEL-PA ANKARA EĞİTİM SAĞLIK HİZMETLERİ İNŞAAT ENERJİ GIDA TEMİZLİK İTHALAT İHRACAT TİCARET A.Ş.
13	BEL-SO A.Ş.
14	BELTAŞ BELEDİYE TRAFİK HİZMETLERİ MAKİNE OTOMOTİV İNŞAAT MÜHENDİSLİK DOĞALGAZ İÇ DIŞ TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
15	TOBAŞ TOPLU KONUT - BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İNŞAAT EMLAK MİMARLIK VE PROJE A.Ş.
16	BUGSAŞ A.Ş.
17	ANKARA HALK EKMEK VE UN. FAB. A.S
18	METROPOL İMAR A.Ş.
19	PORTAŞ A.Ş. ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ PROJE ORGANİZASYON İNŞAAT DOĞALGAZ İÇ VE DIŞ TİCARET SANAYİ A.Ş.
20	ANET ANTALYA ENTEGRE ET SÜT GIDA TARIM CANLI HAYVANCILIK VETERİNERLİK İNŞAAT TAŞIMACILIK TEMİZLİK ÖZEL EĞİTİM ÇİÇEKÇİLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
21	ANSET ÖZEL SAĞLIK VE EĞİTİM, KÜLTÜR, İNŞAAT TİC. LTD. ŞTİ.
22	ANTEPE İNŞAAT VE TİCARET A.Ş.
23	EKDAĞ EKMEK DAĞITIM, GIDA, KENT EKİPMANLARI, REKLAM, MATBAACILIK, YAYINCILIK, TEMİZLİK, PEYSAJ SANAYİ VE TİC. A.Ş.
24	ANTALYA ULAŞIM HİZMETLERİ PETROL, SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
25	AYDIN AYBEL LTD. ŞTİ.
26	AYDIN EGE ET MAMULLERİ YEM VE YAĞ SANAYİ TİCARET A.Ş.
27	AYDIN AY JEOTERMAL ENERJİ A.Ş.
28	AYDIN İMAR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
29	BAGYAŞ BALIKESİR GAYRI MENKUL YATIRIM VE GIDA A.Ş.
30	BALPARK BALIKESİR OTOYOL İŞLETMELERİ TİCARET LTD. ŞTİ.
31	BALPAŞ BALIKESİR - PAMUKÇU TERMAL TURİZM VE TİCARET A.Ş.

32	BALTOK BALIKESİR TOPLU KONUT A.Ş.
33	BATAŞ BALIKESİR TARIM ÜRÜNLERİ A.Ş.
34	BTT BALIKESİR TOPLU TAŞIMA A.Ş.
35	BESAŞ BURSA EKMEK VE BESİN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
36	BURULAŞ-BURSA ULAŞIM TOPLU TAŞIM İŞLETMELİĞİ TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
37	BURFAŞ BURSA PARK BAHÇE SOSYAL VE KÜLTÜREL HİZMETLER TURİZM SU VE SU ÜRÜNLERİ SAĞLIK İNŞAAT ENERJİ SAN. TİC. A.Ş.
38	BİNTED BURSA İNSAN KAYNAKLARI TAAHHÜT, EĞİTİM, DANIŞMANLIK HİZMETLERİ, İMAR İNŞAAT VE TİCARET LTD. ŞTİ.
39	BURSA KÜLTÜR SANAT ÜRÜNLERİ VE TURİZM TİCARET A.Ş.
40	BURBAK BURSA OTOPARK İŞLETMELİĞİ SAN. VE TİC. A.Ş.
41	BURKENT BURSA KENT YAPI İMAR BİLİŞİM ENERJİ SAN. VE TİC. A.Ş.
42	BURSA JEOTERMAL ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ
43	BURSA TARIM A.Ş.
44	DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KÜLTÜR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
45	DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ PERSONEL TEMİZLİK ULAŞIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
46	DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ULAŞIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
47	BELTAŞ DENİZLİ BELEDİYESİ TEMİZLİK ULAŞIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
48	DİYARBAKIR MED KENTSEL SOSYAL HİZMETLER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
49	ERZURUM ÇEVRE TEMİZLİK AĞAÇ PEYSAJ VE ENERJİ TİCARET SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
50	ERZURUM ENERJİ ELEKTRİK ÜRETİM DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
51	ERZURUM ER KONUT İNŞAAT TAAHHÜT İNŞAAT MALZEMESİ NAKLIYE VE MADEN TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
52	ERZURUM ESKER İNŞAAT TAAHHÜT ENERJİ ÜRETİMİ HAFRIYAT HİZMET ALIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
53	ERZURUM KÜLTÜR TURİZM EĞİTİM REKLAM VE SANAT ÜRÜNLERİ SAN. TİC. A.Ş.
54	PALANDÖKEN YATIRIM İNŞAAT TAAHHÜT TURİZM MOBİLYA PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
55	ERZURUM SPOR KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ İŞLETMELERİ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
56	ERZURUM İNŞAAT TAAHHÜT TEKSTİL PETROL ÜRÜNLERİ VE GIDA PAZARLAMA TİCARET SANAYİ LTD. ŞTİ.
57	BELKENT BELDE KENT HİZMETLERİ İNŞAAT TURİZM TAŞIMACILIK TİCARİ İŞLETMELİK, İLETİŞİM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
58	BELMAR BELDE MARKETLERİ TİCARİ İŞLETMELİK PAZARLAMA TURİZM EĞLENCE SPOR SANAT VE TİCARET MERKEZLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
59	ESKET ESKİŞEHİR SANAT ÖZEL EĞİTİM KÜLTÜR SPOR ÖZEL SAĞLIK REKLAM VE TANITIM HİZMETLERİ SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
60	ESPAK ESKİŞEHİR PARK BAHÇE PEYZAJ TEMİZLİK SAN. TİC. LTD. ŞTİ. ORG. KİTLE İLETİŞİM HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK VE TİCARET A.Ş.
61	ESPAŞ ESKİŞEHİR PAZARLAMA İŞLETMELİK ORG. KİTLE İLETİŞİM HİZMETLERİ TURİZM TAŞIMACILIK VE TİCARET A.Ş.
62	ESTRAM ESTRAM HAFIF RAYLI SİSTEMLER ULAŞIM SAN. VE TİC. A.Ş.
63	ESKİŞEHİR HALK EKMEK SAN. VE TİC. A.Ş.
64	ESKİŞEHİR İMAR İNŞAAT VE TİCARET A.Ş.

65	ESKİŞEHİR KENT HİZMETLERİ ÜRETİM YAPIM BAKIM ONARIM DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
66	KENTAŞ ESKİŞEHİR KENT İÇİ TOPLU TAŞIMA NAKLİYE MAKİNE VE İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LTD.ŞTİ.
67	BELNET BİLİŞİM TEKNOLOJİ ARAŞTIRMA SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
68	KENT DİZAYN ESKİŞEHİR KENT MOBİLYALARI ÜRETİM YAPIM BAKIM ONARIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
69	KENT SİGORTA ARACILIK HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.
70	GAZİANTEP GAZİ KONUT İNŞ. SAN. TAAH. VE TİC. A.Ş.
71	GAZİANTEP GAZİ KÜLTÜR SANAT ÜRÜN. TİC. VE TURZ. A.Ş.
72	GAZİANTEP GAZİ AĞAÇ PEYZAJ EĞT. HİZ. HAYVANAT BAH. İŞL. VE TİC. A.Ş.
73	GAZİBEL HİZMET MÜŞAVİRLİK, İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş
74	ÖZBELDE İNŞAAT SAN. TİC. A.Ş.
75	GAZİ-ULAŞ GAZİANTEP ULAŞIM HİZMETLERİ VE MAKİNE SANAYİ TİCARET A.Ş
76	GAZİ DANIŞMANLIK MÜŞ. KONTR. HİZ. A.Ş.
77	GASKİ ENERJİ YATIRIM HİZMETLERİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
78	ANTAKYA İMAR VE TİC A.Ş
79	İSTANBUL AĞAÇ PEYZAJ EĞİTİM HİZMETLERİ VE HAYVANAT BAHÇESİ İŞLETMECİLİĞİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
80	BELBİM ELEKTRONİK PARA VE ÖDEME HİZMETLERİ A.Ş.
81	BELTUR BÜYÜK İSTANBUL EĞİTİM TURİZM VE SAĞLIK YATIRIMLARI İŞLETME VE TİC. A.Ş.
82	BİMTAŞ BOĞAZIÇI PEYZAJ İNŞAAT MÜŞAVİRLİK TEKNİK HİZMETLER SAN. TİC. A.Ş.
83	BOĞAZIÇI YÖNETİM A.Ş
84	İSTANBUL ENERJİ A.Ş.
85	İSTANBUL HALK EKMEK A.Ş.
86	HAMİDİYE KAYNAK SULARI SANAYİ VE TURİZM VE TİCARET A.Ş.
87	İSTTELKOM İSTANBUL ELEKTRONİK HABERLEŞME VE ALT YAPI HİZMETLERİ SAN. VE TİC. AŞ.
88	İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
89	İSBK İSTANBUL BİLİŞİM VE AKILLI KENT TEKNOLOJİLERİ A.Ş.
90	İSFALT İSTANBUL ASFALT FABRİKALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
91	İSPARK İSTANBUL OTOPARK İŞLETMELERİ TİCARET A.Ş.
92	İSTANBUL İMAR A.Ş.
93	İSTAÇ İSTANBUL ÇEVRE YÖNETİMİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
94	İSTON BETON ELEMANLARI VE HAZIR BETON FABRİKALARI SAN. VE TİC. A.Ş.
95	İSYÖN İSTANBUL YÖNETİM YENİLEME A.Ş.
96	İSTANBUL DÜNYA TİCARET MERKEZLERİ A.Ş.
97	KİPTAŞ İSTANBUL KONUT İMAR PLAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
98	İSTANBUL KÜLTÜR VE SANAT ÜRÜNLERİ TİCARET A.Ş.

99	İSTANBUL DİJİTAL MEDYA TİCARET A.Ş.
100	METRO İSTANBUL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
101	İSTANBUL OTOBÜS İŞLETMELERİ TİCARET A.Ş.
102	İSTANBUL ŞEHİR HATLARI TURİZM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
103	SAĞLIK İSTANBUL SAĞLIK YATIRIMLARI İLE İŞLETMECİLİĞİ SOSYAL HİZMETLER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
104	İSTANBUL SPOR ETKİNLİKLERİ VE İŞLETMECİLİĞİ TİCARET A.Ş.
105	İSTANBUL UYGULAMALI GAZ VE ENERJİ MÜHENDİSLİĞİ A.Ş.
106	ŞİŞLİ KÜLTÜR VE TİCARET MERKEZİ İŞLETME VE TİCARET A.Ş.
107	İZBETON İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ BETON VE ASFALT ENERJİ ÜRETİM VE DAĞITIM TESİSLERİ SU KANALİZASYON TİC.VE SAN.A.Ş.
108	İZFAŞ - İZMİR FUARCILIK HİZMETLERİ KÜLTÜR VE SANAT İŞLERİ TİC. A.Ş.
109	ÜNİBEL ÖZEL EĞİTİM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ KÜLTÜR, TANITIM VE YAYINCILIK SAN. TİC. A.Ş.
110	İZELMAN GENEL HİZMET OTOPARK, ÖZEL EĞİTİM, İTFAİYE VE SAĞLIK HİZMETLERİ TİC. A.Ş.
111	İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ EGE ŞEHİR PLANLAMASI ENERJİ VE TEKNOLOJİK İŞBİRLİĞİ MERKEZİ A.Ş.
112	İZDENİZ İZMİR DENİZ İŞLETMECİLİĞİ NAKLIYE VE TURİZM TİC A.Ş.
113	İZULAŞ İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İZMİR ULAŞIM HİZMETLERİ VE MAKİNE SAN.A.Ş.
114	İZMİR METRO İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ METRO İŞLETMECİLİĞİ TAŞIMACILIK İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
115	İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GRAND PLAZA GIDA OTELCİLİK VE TURİZM A.Ş.
116	İZBELCOM İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÇEVRE KORUMASI, İYİLEŞTİRİLMESİ, MÜŞAVİRLİK, VE PROJE HİZMETLERİ TİC. VE SAN.A.Ş.
117	İZENERJİ İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İNSAN KAYNAKLARI, TEMİZLİK, BAKIM VE ORGANİZASYON HİZMETLERİ ENERJİ VE TİC.SAN.A.Ş.
118	AKBEL TOPRAK ÜRÜNLERİ TEMİZLİK HİZMETLER TAŞIMACILIK AKARYAKIT İNŞAAT GIDA SANAYİ A.Ş.
119	KAYSERİ ERCİYES TURİZM İNŞAAT SPOR ETKİNLİKLERİ SAN.VE TİC. A.Ş.
120	KAYSERİ İMAR VE İNŞ. TİC. A.Ş.
121	KAYMEK KAYSERİ MESLEKİ EĞİTİM VE KÜLTÜR A.Ş.
122	KAYSERİ SPOR ETKİNLİKLERİ A.Ş.
123	KAY-TUR A.Ş.
124	KAYSERİ ULAŞIM TURİZM İNŞAAT TAAHHÜT PROJE MÜŞAVİRLİK TELEKOMİNİKASYON SAN. TİC. A.Ş.
125	YAKTAŞ KAYSERİ VE CİVARI YAKACAK ALIM SATIM A.Ş.
126	KAYSERİ VE CİVARI ELEKTRİK T.A.Ş.
127	KAYSERİ ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş.
128	KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş.
129	KAYSERİ BÜYÜKŞEHİR EĞİTİM FAALİYETLERİ SOSYAL VE SPOR TESİSLERİ SAN. TİC. A.Ş.
130	İZAYDAŞ A.Ş. İZMİR ATIK VE ARTIKLARI ARITMA YAKMA VE DEĞERLENDİRME A.Ş.
131	KENT KONUT İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
132	ANTİKKAPI TURİZM İŞLETMECİLİK VE ÖZEL SAĞLIK HİZMETLERİ A.Ş.

133	SEKAPARK TURİZM İŞLETMECİLİK VE YATIRIM A.Ş.
134	BELDE ÖZEL SAĞLIK VE EĞİTİM HİZMETLERİ SOSYAL HİZMETLER GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş.
135	İZMİT SU A.Ş.
136	ULAŞIMPARK ULAŞTIRMA HİZMETLERİ TİC. A.Ş.
137	İZMİT SİGORTA ARACILIK HİZMETLERİ LİMİTED ŞİRKETİ
138	KONYA AĞAÇ PARK BAHÇE VE PEYSAJ HİZMETLERİ SAN. TİC. A.Ş.
139	KONBELTAŞ KONYA İNŞAAT TAŞIMACILIK HİZMET DANIŞMANLIK PARK İŞLETMECİLİĞİ VE ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ
140	KONYA GÜVENLİK HİZMETLERİ VE SİST.SAN.TİC. A.Ş.
141	KONYA BELEDİYE SAĞLIK HASTANESİ A.Ş.
142	KONYA KÜLTÜR A.Ş.
143	BEYSU KONYA SUKİ ENERJİ YATIRIM SANAYİ VE TİC. A.Ş
144	KONYA BİLİM MERKEZİ İŞLETME HİZMETLERİ SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
145	MOTAŞ A.Ş. MALATYA ULAŞIM
146	ESENLIK İMAR İNŞAAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
147	MALATYA BELEDİYESİ KÜLTÜR SANAT ETKİNLİKLERİ VE FUARCILIK HİZMETLERİ TİC. A.Ş.
148	MALATYA EKMEK GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
149	MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ DENİZ KIZI TURİZM A.Ş.
150	BESOT MANİSA BELEDİYESİ SOSYAL TESİS VE ENERJİ TİCARET A.Ş.
151	SPİLAŞ A.Ş.
152	MANULAŞ MANİSA ULAŞIM HİZMETLERİ MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş
153	MARDİN KENT A.Ş.
154	MERULAŞ MERSİN ULAŞIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
155	MERSİN BÜYÜKŞEHİR İMAR İNŞAAT TURİZM OTOYOL ELEKTRİK ÜRETİM REKLAM VE ORGANİZASYON SAN VE TİC. A.Ş
156	MUTTAŞ MUĞLA KENT HİZMETLERİ TURZ.TAŞ.TİC.İŞL.İLETİŞİM SAN.VE TİC. A.Ş.
157	MUĞLA EL SANATLARI SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ (MELSA)
158	TOKTAŞ İNŞAAT TURİZM SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
159	BELTES TARIM VE ORMAN ÜRÜNLERİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ
160	MUĞLA MARİNA VE DENİZCİLİK LİMİTED ŞİRKETİ
161	BAĞYAKA MADEN SUYU VE KAPLICA İŞLETMELERİ TUR. TİC. A.Ş.
162	ORBEL İNŞAAT GÜVENLİK TAAHHÜT HİZMETLERİ NAKLİYAT TURİZM SANAYİ VE TİCARET A.Ş
163	BELPAŞ İHTİYAÇ MADDELERİ PAZARLAMA TİC. VE SAN. A.Ş.
164	SAMSUN ANAKENT İMAR İNŞAAT
165	SAMSUN ULAŞIM A.Ş
166	ŞANLIURFA BELTAŞ İMAR SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

167	BELSAN İMAR İNŞAAT GIDA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
168	TEKİRDAĞ OTOYOL ULAŞIM NAK. İMAR PLAN İNŞ. VE TAHH. SAN. VE TİC. A.Ş.
169	TEKİRDAĞ TEKİR AĞAÇ PEYZAJ PARK BAHÇE TUR. VE ORG. SAN. TİC. LTD. ŞTİ
170	TEKİRDAĞ BİRLİK YEM SAN. VE TİC. A.Ş.
171	TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TRABİTAŞ A.Ş.
172	TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ TURKUAZ A.Ş.
173	TRABEL GIDA, HAYVANCILIK, TURİZM, İNŞAAT, MADENCİLİK, TEMİZLİK, GÜVENLİK, DANIŞMANLIK HİZMETLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
174	VAN MAVİ KENT KONUT İNŞ. SAN. TAŞ. TURİZM VE YEREL HİZ. A.Ş.
175	VAN BELVAN ULAŞIM SAN. TİC. LTD.ŞTİ.

Ek 3
Büyükşehir Belediyesi İştiraklerinin Finansal Bilgi Yönünden
Kamuyu Aydınlatma Derecesine Göre Sıralı Listesi

	İŞTİRAKİN ÜNVANI	BAĞLI OLDUĞU BELEDİYE	SEKTÖR	TOPLAM NOTU
1	KAYSERİ ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş.	KAYSERİ BŞ* BELEDİYESİ	Enerji	33
2	KAYSERİ VE ÇİVARI ELEKTRİK T.A.Ş.	KAYSERİ BŞ BELEDİYESİ	Enerji	30
3	BESAŞ BURSA EKMEK VE BESİN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	BURSA BŞ BELEDİYESİ	Gıda	24
4	İSTANBUL SPOR ETKİNLİKLERİ VE İŞLETMECİLİĞİ TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	20
5	İĞDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Enerji	18
6	METRO İSTANBUL SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Ulaştırma	16
7	İZAYDAŞ A.Ş. İZMİT ATIK VE ARTIKLARI ARITMA YAKMA VE DEĞERLENDİRME A.Ş.	KOCAELİ BŞ BELEDİYESİ	Alt Yapı Hizmetleri	15
8	İSTANBUL AĞAÇ PEYZAJ EĞİTİM HİZMETLERİ VE HAYVANAT BAHÇESİ İŞLETMECİLİĞİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	14
9	YENİ ADANA İMAR İNŞAAT ANONİM ŞİRKETİ	ADANA BŞ BELEDİYESİ	İnşaat	12
10	İSPARK İSTANBUL OTOPARK İŞLETMELERİ TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	12
11	KAYSERİ ULAŞIM TURİZM İNŞAAT TAAHHÜT PROJE MÜŞAVİRLİK TELEKOMİNİKASYON SAN. TİC. A.Ş.	KAYSERİ BŞ BELEDİYESİ	İnşaat	12
12	BELBİM ELEKTRONİK PARA VE ÖDEME HİZMETLERİ A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Finans Ödeme Sistemleri	11
13	BELKA ANKARA KATI ATIKLARI AYIKLAMA ENERJİ DEĞERLEME BİLG. İNŞ.NAK.VE TAAHHÜT YEMEK SAN. VE TİC. A.Ş.	ANKARA BŞ BELEDİYESİ	Alt Yapı Hizmetleri	10
14	İSFALT İSTANBUL ASFALT FABRİKALARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Alt Yapı Hizmetleri	10
15	İSTANBUL DİJİTAL MEDYA TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Haberleşme	9
16	KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş.	KAYSERİ BŞ BELEDİYESİ	Enerji	9
17	GAZİ DANIŞMANLIK MÜŞ. KONTR. HİZ. A.Ş.	GAZİANTEP BŞ BELEDİYESİ	İnşaat	8
18	KİPTAŞ İSTANBUL KONUT İMAR PLAN SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	İnşaat	8
19	İSTANBUL KÜLTÜR VE SANAT ÜRÜNLERİ TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	8
20	BİMTAŞ BOĞAZIÇI PEYZAJ İNŞAAT MÜŞAVİRLİK TEKNİK HİZMETLER SAN. TİC. A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	İnşaat	7
21	İSTAÇ İSTANBUL ÇEVRE YÖNETİMİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Alt Yapı Hizmetleri	7
22	İSBK İSTANBUL BİLİŞİM VE AKILLI KENT TEKNOLOJİLERİ A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Ulaştırma	6
23	İSTANBUL DÜNYA TİCARET MERKEZLERİ A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	6
24	BELTUR BÜYÜK İSTANBUL EĞİTİM TURİZM VE SAĞLIK YATIRIMLARI İŞLETME VE TİC. A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	5
25	BOĞAZIÇI YÖNETİM A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	4
26	İSTANBUL ENERJİ A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Enerji	4
27	İSTON BETON ELEMANLARI VE HAZIR BETON FABRİKALARI SAN. VE TİC. A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	İnşaat	4
28	İSTANBUL ŞEHİR HATLARI TURİZM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Ulaştırma	4
29	SAĞLIK İSTANBUL SAĞLIK YATIRIMLARI İLE İŞLETMECİLİĞİ SOSYAL HİZMETLER SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	4
30	İSTANBUL UYGULAMALI GAZ VE ENERJİ MÜHENDİSLİĞİ A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Hizmet	4
31	İZMİR METRO İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ METRO İŞLETMECİLİĞİ TAŞIMACILIK İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İZMİR BŞ BELEDİYESİ	Ulaştırma	3
32	HAMİDİYE KAYNAK SULARI SANAYİ VE TURİZM VE TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Gıda	2
33	İSTANBUL OTOBÜS İŞLETMELERİ TİCARET A.Ş.	İSTANBUL BŞ BELEDİYESİ	Ulaştırma	2

*BŞ = Büyükşehir

Ek – 2’de verilen iştiraklerin tam listesinde yer alıp, yukarıdaki derecelendirmede yer almayan belediye iştiraklerinin tamamında herhangi bir finansal bilgi sunumu söz konusu değildir.

Ek 4 Büyükşehir Belediye İştiraklerinin Finansal Bilgi Sunma Yönünden Derecelendirmesi*

	İştirakin Ünvanı	TMS'ye Göre Sunum	Özet Gelir Tablosu	Özet Bilanço	Ayrıntılı Gelir Tablosu	Ayrıntılı Bilanço	Nakit Akış Tablosu	Özkaynak Değişim Tablosu	Gelir Tablosu Dipnotları	Bilanço Dipnotları	Bağımsız Denetim Raporu	Muhasebe Politikaları	Faaliyet Raporu	Toplam Notu
1	Kayseri Elektrik Perakende Satış A.Ş.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
2	Kayseri ve Cıvırı Elektrik T.A.Ş.	3	3	3	3	3	3	3	3	0	0	3	0	9
3	Besaş Bursa Ekmek ve Besin Sanayi ve Ticaret A.Ş.	3	3	3	0	0	3	3	3	3	3	3	0	24
4	İstanbul Spor Etkinlikleri ve İşletmeciliği Ticaret A.Ş.	3	3	3	3	3	3	3	0	0	2	0	0	20
5	İGDAŞ İSTANBUL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	0	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	6
6	Metro İstanbul Sanayi ve Ticaret A.Ş.	2	3	3	3	3	0	0	0	0	1	0	3	16
7	İZAYDAŞ A.Ş. İzmit Atık ve Artıkları Arıtma Yakma ve Değerlendirme A.	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	9	15
8	İSTANBUL AĞAÇ PEYZAJ EĞİTİM HİZMETLERİ VE HAYVANAT BAĞÇESİ İ.	0	3	3	3	3	0	0	0	0	2	0	0	14
9	Yeni Adana İmar İnşaat Anonim Şirketi	0	2	2	2	2	0	0	0	0	1	0	3	12
10	İspark İstanbul Otopark İşletmeleri Ticaret a.Ş.	0	3	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	12
11	Kayseri Ulaşım Turizm İnşaat Taahhüt Proje Müşavirlik Telekomünika	0	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	12
12	Belbim Elektronik Para ve Ödeme Hizmetleri A.Ş.	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	3	11
13	Belka Ankara Katı Atıkları Ayıklama Enerji Değerleme Bilg. İnş.Nak.ve	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	6	10
14	İsfalt İstanbul Asfalt Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0	3	2	3	2	0	0	0	0	0	0	0	10
15	İstanbul Dijital Medya Ticaret A.Ş.	0	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	3	9
16	KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZARLAMA VE TİCARET A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9
17	GAZİ DANIŞMANLIK MÜŞ. KONTR. HİZ. A.Ş.	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	8
18	Kiptaş İstanbul Konut İmar Plan Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	8
19	İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret A.Ş.	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	8
20	BİMTAŞ BOĞAZIÇI PEYZAJ İNŞAAT MÜŞAVİRLİK TEKNİK HİZMETLER SA	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	7
21	İstaç İstanbul Çevre Yönetimi Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	3	7
22	İsbak İstanbul Bilişim ve Akıllı Kent Teknolojileri A.Ş.	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
23	İstanbul Dünya Ticaret Merkezleri A.Ş.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6
24	BELTUR Büyük İstanbul Eğitim Turizm ve Sağlık Yatırımları İşletme ve	0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
25	Boğaziçi Yönetim A.Ş.	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
26	İstanbul Enerji A.Ş.	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
27	İston Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları San. Ve Tic. A.Ş.	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
28	İstanbul Şehir Hatları Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
29	Sağlık İstanbul Sağlık Yatırımları İle İşletmeciliği Sosyal Hizmetler San	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
30	İstanbul Uygulamalı Gaz ve Enerji Mühendisliği A.Ş.	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	4
31	İzmir Metro İzmir Büyükşehir Belediyesi Metro İşletmeciliği Taşımac	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3
32	Hamidiye Kaynak Suları Sanayi ve Turizm ve Ticaret A.Ş.	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
33	İstanbul Otobüs İşletmeleri Ticaret A.Ş.	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2

*Sadece derecelendirmede puan alan belediye iştirakleri listelenmiştir.